

„Didmiesčiai Lietuvoje: ar išsiskleis grožio gėlės?“

Tiesioginė radijo laida, „Marijos radijas“

2012-11-26, 20:00 - 21:00

Dalyviai: Artūras Blotnys, Antanas Lizdenis, Kostas Biliūnas

Veda: Martynas Pilkis

I dalis. Grožio vaidmuo, miesto likimas.

Senovinėje architektūroje dažnai matome aibes pastatų paraitymų, pagrąžinimų. Dabar, kartais atrodo, lieka kone vienintelis pastato (o ir viešų erdvių) vertinimo kriterijus – funkcionalumas. Kodėl taip yra? Kur mus tai veda?

Koks esminis skirtumas (ar du), kurie skiria *miestą* nuo *kaimo*? Ką tas skirtumas reiškia žmogui ir žmonių bendruomenėms, kurie gyvena mieste arba kaime?

Miestas užgimė kaip *prekybos, mainų vieta*. Dabar mainai pajuda į internetą vis didesnėmis apimtimis. Rodos, iš miestų į jų pakraščius juda ir žmonės (tas itin ryškiai JAV sub-urbs). Ar miesto kaip tokio svarba nemenksta internetinės kultūros visuomenėje?

Pagal paplitusį architektūros supratimą, anksčiau kiekvienas amžius tarsi turėjo sau būdingą architektūros stilių – gotika, barokas ir kt. Ar galime šnekėti apie kažkokį šiems laikams būdingą bendrą stilių?

Būstas, regis, turi dvi funkcijas: palaikyti gyventojų gyvybines funkcijas (teikia šilumą, patogumus) ir apibrėžti savo savininkus socialine prasme (turčius-skurdžius, dabita-minimalistas). Kaip pastaroji funkcija skleidžiasi dabartinėje Lietuvos architektūroje? Kokiais simboliniais sprendimais atskleidžiasi pastato savininko galia (anksčiau būdavo fontanai ir pns.)?

Iš kur atsiranda miesto teplionių (grafiti) bėdos ir kaip jas galima spręsti? Kokia pasaulinė praktika?

II dalis. Lietuvos miestai: kas laukia?

Ar Lietuvai negresia tapti tik viena miestą (Vilnių) teturinčia šalimi?

Kas bus esminiai ateinančio dešimtmečio (ar dviejų) postūmiai, kurie keis Lietuvos didžiuosius miestus? Į kokią pusę keis?

Ar jau pergyvenome po dutūkstantųjų metų išgyventą „stiklinių dėžučių“ Lietuvoje bumą? Dabar kursime grožį tokį, koks dažnai įsivaizduotas anksčiau – su dėmesiu smulkmenoms, su detalumu, paraitymais..? O gal plikos stiklo konstrukcijos – taip pat grožis, tik *kitoks* grožis?

Lietuvos miestuose, netgi jų centruose, esama apgriuvusių, netvarkomų namų. Kaip pajudinti šitą reikalą? Ar nekilnojamojo turto mokesčio įvedimas būtų atsakymas?

Kokią vietą didmiestyje, kur žmonės menkai tepažįsta savo kaimynus, kur nėra bendruomenių, užima Bažnyčia? Gintaras Beresnevičius rašė, kad didmiestis – vieta, kur „iš viršaus dangus, po kojomis pragaras, žiauriai pranokstančios galios“. Bažnyčia tarsi buvo jo centras, pamatu užstojantis pragarą, o bokštu sudarantis laidą su dangumi. O kas ji dabar?

Kaip gyvenimas didmiestyje trukdo arba padeda žmogaus dvasiniam gyvenimui, pusiausvyrai?